

Konstant afskrivningsandel gennem 1990'erne

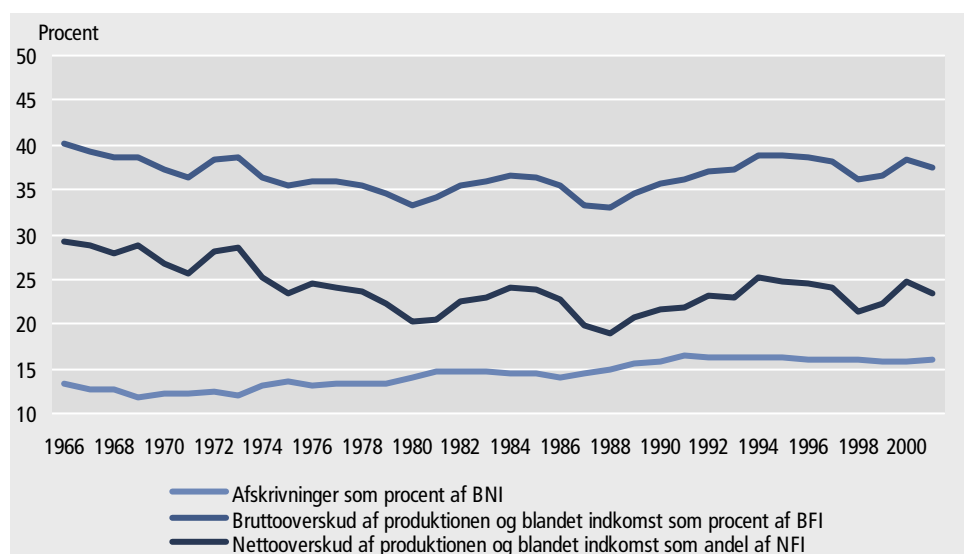
*Afskrivningsandel
højere end i
1960'erne og 1970'erne*

*Fra 1979 til 2001 er
afskrivningernes andel
af BNI steget med
2,7 procentpoints*

I de seneste 20 år har niveauet for afskrivningerne (forbruget af fast realkapital) været højere end i 1960'erne og 1970'erne, målt i forhold til bruttonationalindkomsten (BNI). En højere afskrivningsandel har stor samfundsøkonomisk betydning, fordi det kræver en højere investeringsandel for at opretholde et uændret produktionsapparat.

Afskrivningerne som andel af BNI lå på et nogenlunde konstant niveau i perioden 1966-1979. Herefter ses en klar stigning fra 1980 til 1991, hvor afskrivningernes andel af BNI, når op på omkring 16 pct. Sidst i perioden (1992-2001) ses en stabilisering omkring dette niveau. Fra 1979 til 2001 er afskrivningernes andel af BNI steget med 2,7 procentpoints fra 13,3 pct. til 16,0 pct. Det beløb, der skal sættes til side for at holde økonomiens produktionsapparat intakt, lægger altså beslag på en større andel af bruttonationalindkomsten i 2001 set i forhold til 1970'erne.

Forbrug af fast realkapital i procent af BNI mv., årets priser

*Stigende investeringer
i kapitalgoder med
kort levetid*

Man kunne have forventet at afskrivningernes andel af BNI havde været stigende i de seneste par år, som følge af stigende investeringer i kapitalgoder med kort levetid – computere og software – men væksten i bruttonationalindkomsten har opvejet de stigende afskrivninger. En medvirkende årsag hertil er, at effekten på afskrivningerne i årets priser af øgede investeringer i computere og software er mindre end i faste 1995-priser som følge af prisfald på disse kapitalgoder.

Overvurdering af overskudsandelen Samtidig med at et højt niveau for afskrivningerne kræver et højt investeringsniveau for at opretholde et uændret produktionsapparat, er det vigtigt også at være opmærksom på den stigende afskrivningsandel, når man fortolker udviklingen i den funktionelle indkomstfordeling. Den funktionelle indkomstfordeling viser, hvordan faktorindkomsten bliver fordelt mellem kapitalejere (overskud af produktionen og blandet indkomst) og lønmodtagere (aflønning af ansatte).

Som figuren viser, giver en bruttoopgørelse – bruttooverskud af produktionen og blandet indkomst i forhold til bruttofaktorindkomsten (BFI) – det indtryk, at overskudsandelen af faktorindkomsten i 2000 er på samme niveau som i 1973, altså før den første oliekrise. Nettoopgørelsen (dvs. efter afskrivninger) – nettooverskud af produktion og blandet indkomst i forhold til nettofaktorindkomsten (NFI) – viser, at overskudsandelen i 2000 reelt er lavere end i 1973. Fortolkningen heraf er, at kapitalejerne netto ikke har fået en uændret andel af faktorindkomsten, som en bruttoopgørelse ellers vil tilsi – fordi afskrivningsandelen har været stigende.

Revisioner I forhold til seneste offentliggørelse (december 2001) af forbrug af fast realkapital er der foretaget en betydelig nedjustering af afskrivningerne i årets priser på henholdsvis 4,4 pct. og 5,6 pct. i 1999 og 2000, mens nedjusteringen i faste 1995-priser kun er på 1 pct. i 1999, og niveauet stort set er uændret i 2000. Hovedforklaringen på disse revisioner er reviderede deflatorer i nationalregnskabet.

Forbrug af fast realkapital fordelt på institutionelle sektorer 1988-2001

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000*	2001*
— årets priser i mia. kr. —														
Forbrug af fast realkapital i alt	109	119	127	137	140	145	154	161	169	177	183	190	203	210
S.11 Ikke-finansielle selskaber	64	69	75	81	83	85	91	95	98	103	106	110	117	122
S.12 Finansielle selskaber	3	3	3	3	3	4	4	4	4	5	5	6	7	7
S.13 Offentlig forvaltning og service	18	19	20	21	22	23	25	25	25	26	26	25	26	26
S.14 Husholdninger inkl. NPISH ¹	25	28	29	31	31	33	35	38	41	43	46	49	53	55
— 1995-priser i mia. kr. —														
Forbrug af fast realkapital i alt	132	135	139	142	146	147	153	160	166	172	180	188	198	209

¹S.15 Non-profit institutioner rettet mod husholdninger

Mere information Tidsserier med forbrug af fast realkapital på 53, 27 og 9 erhverv, institutionelle sektorer samt for hele økonomien findes i Danmarks Statistikbank, www.statistikbanken.dk.

Kilder og metoder Opgørelsen af fast realkapital finder sted enten med udgangspunkt i værdisætning af fysiske beholdninger eller ved PIM (Perpetual Inventory Method). Ved PIM holdes løbende styr på tilgang - i form af nationalregnskabets erhvervsfordelte investeringer - og afgang - i form af skrotninger baseret på antagelser om overlevelseskurver og levetider - af kapitalgoder. Værdisætning af fysiske beholdningsstørrelser er benyttet for transportmidler samt helt overvejende for boliger og andet byggeri. PIM benyttes til opgørelse af maskiner og inventar, anlæg og software mv. Ved beregning af forbrug af fast realkapital er anvendt den lineære metode som foreskrevet i ENS95.

Næste offentliggørelse Fast realkapital for 2003 forventes offentliggjort december 2003.

Henvendelse Christian Gysting, tlf. 3917 3665, cgy@dst.dk
Henrik Sejerbo Sørensen, tlf. 3917 3662, hss@dst.dk

Planlagte offentliggørelser

I perioden 21. – 27. december 2002 planlægger vi at offentliggøre nedenstående numre af *Nyt fra Danmarks Statistik*. Planlagte udgivelser ét år frem finder De på www.dst.dk/planlagte (herunder visse økonomiske serier tre måneder frem i henhold til IMF's standard).

Nyt fra Danmarks Statistik udkommer dagligt kl. 9:30 og kan læses på vores hjemmeside på www.dst.dk/nyt. De kan også bestille abonnement på *Nyt fra Danmarks Statistik* på tlf. 39 17 30 20 eller publsalg@dst.dk

Dato	Titel	Nr.	Forrige offentliggørelse
23-12-2002	Forbrug og produktion af energi 3. kvartal 2002	520	nr. 387, 26-09-2002
23-12-2002	Forbrugerforventninger december 2002	521	nr. 468, 22-11-2002
23-12-2002	Pesticidforbruget 2000/2001	522	Ny

© Danmarks Statistik 2002
ISSN 0106-9799 (trykt udgave)
ISSN 1601-1015 (netversion)